

for Alderdomsforsørgelse. Der er to Lovforslag, som der ligger under hans Baretægt, og det undrer mig da, at det ærede Medlem, i Stedet for at sammenkalde til Møde om disse Alderdomsforsørgelsesforslag, selv, udenfor Udvalget og bag dets Ryg, kommer frem med et tredje Lovforslag, der i alt Fald har Titel tilfælles med de andre. Dernæst kunde det ogsaa undre mig, at dette ærede Medlem, der for saa vidt han vil sige, at dette Forslag staar i en vis Forbindelse med hans Fattiglov, har kunnet bruge saa lang Tid til at rive det Stykke ud af Fattigloven og frembringe det her, som han har gjort. Vi erindre jo hans Udtalelse om, hvor hurtig han kunde lave et Forslag, meget bedre end det, som det ærede Medlem fra Rjøge og jeg indbragte, medens Fattigloven med den § 64, hvoraf dette siges at være en Omformning, gik fra os ved 2den Behandling den 28de Januar — det er i Dag 6 Uger siden. Disse 6 Uger indeholdte nøjagtig 6,048 Gange 10 Minutter, saa det ærede Medlem har — synes mig — ikke holdt Ord med sin Evne til at lave et Forslag endog meget bedre paa kort Tid. Men er nu dette Forslag meget bedre? Jeg skønner ikke rettere, end at den eneste Forandring, der er sket i det Forslag — i alt Fald Forandring til det bedre — i Sammenligning med de paagældende Paragraffer i Fattiglovsforslaget ved 2den Behandling er den, at det formelt tilstaar disse gamle, som der her er Tale om, at beholde deres Valgret; men en Valgret i den Ufrihed, som Loven fremdeles holder dem i, denne Stilling lige overfor Kommunalbestyrelsen, denne Umyndighedsstilstand ved enhver Understøttelse, de skulle nyde, overfor Kommunalbestyrelsen, denne Ufrihed gør ikke Valgretten til nogen videre Betydning for dem, den bevarer ikke den tidligere Selvstændighed. Lovforslaget undergraver den paa alle Punkter. De første Foredrag vi hørte fra de ærede Medlemmer fra Maribo (S. Larsen) og fra Rjøge, have i den Henseende jo paavist alt væsentligt, og det vilde meget blive Gentagelser, hvis jeg skulde fremsætte mere her, men jeg kan dog ikke andet end sige, for det første: Hvor i al Verden kan man tro, at det nogen Sinde kunde kaldes en sømmelig Opfyldelse af Alderdomsforsørgelsen, hvad her foreligger? Fordringen om en saadan, der gaar ud over hele Menneskeheden, og ogsaa kom til os, sent, som saa meget andet, er jo grebet af Befolkningen med stor Styrke. Maaned efter Maaned; det er jeg overbevist om, er Stemningen i Befolkningen steget for at denne Opgave skulde løses, og løses human-

En saadan Bevægelse for en god Sag vil selv dette Ministerium ikke kunne modtaa. Paa Grund af dens indre Kraft og Befolkningens voksende Tilslutning til den maatte Ministeriet give efter for den. Ministeriet maatte være i Forlegenhed for Hjælp, hvis det paa nogen Maade skulde sætte sig op mod denne Bevægelse; saaledes har jeg betragtet og saaledes betragter jeg Ministeriets Stilling. Men Ministerierne her til Lands, det vil sige reaktionære Ministerier her til Lands, have aldrig lige overfor de enkelte Bevægelser over for større Sager, naar det kneb for dem, savnet Hjælpere. Nogle Aar have kunnet hengaa, men de have kunnet være saa sikre, som at 2 og 2 er 4, paa, at deres mest haardnakkede Modstandere, naar det kneb haardest, nok skulde komme til dem og yde dem Hjælp. Det er det, der ogsaa er sket her. De Herrer ere traadte over til Reaktionen og have sluttet Pakt med den, for i Forening med den at stemme op imod Bevægelsen og for at fri Ministeriet ud fra den Klemme, som Sagen selv og Bevægelsen for den har sat det i. Det er det, de have gjort, og det ærede Medlem fra Maribo har ganske Ret i, at efter dansk Maalestok er dette en storpolitisk Vending af første Slags, for saa vidt vi her til Lands have noget, der kan bænvænes saaledes. Man ser ej blot, naturligtvis, den sædvanlige Grundlovsfag lagt til Hvile, men naar vi saa tale om at fremme Reformer, saa er det Reformer i den Forstand, at vi skulle se at hjælpe Reaktionen til at holde igen, og naar det staar saaledes, at der ikke længere kan eller tør holdes igen, saa skulle vi træde hjælpende til for at holde Bevægelsen nede og give saa lidt som muligt i Retning kun af Navnet, beholde det og siden tale om Resten. Jeg siger altsaa, at den eneste formelle Forstel er den, at de sige, de gamle beholde deres Valgret, men en Valgret i den Ufrihed og Afhængighed, hvori de sætte disse gamle til de regerende i Kommunen, er virkelig overordentlig problematisk. Der er ingen tjenende, som jo kan stifte Blads, der er saa ufri til at stemme overfor sin Husbond, som disse gamle ville være efter den Stilling, de her ere satte i lige overfor Kommunalbestyrelsen, og jeg siger derfor, at denne eneste Forandring er i Realiteten kun lidet værd, og det er sikkert nok, at de fattige ville komme til at føle, at dette er kun at give dem Stene for Brød. Det er jo rigtigt, at efter § 2 a erklærer Forslaget, at hvilke Forbrydelser en Mand til sit 55de Aar end har begaaet, saa kan han ikke lukkes ude fra Loven her, fordi der er en Lov om Væresoprejsning, der fritager for